

Kfv.II.37.544/2017/10.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes gazdasági főtevékenysége élelmiszer-kiskereskedelem, azonban a hipermarket-tevékenység következtében nemcsak élelmiszer-ipari vagy mezőgazdasági termékeket, hanem ún. non-food termékeket is forgalmaz. A felperes a magyar kiskereskedelmi piac jelentős szereplője, árbevételének %-át a „non-food” termékekből származó árbevétel teszi ki. Az alperes 2015. március 20. napján kelt Vj/60/2012. számú határozatával megállapította, hogy a felperes a non-food termékpiacot érintően 2006. június 1. és 2014. december 31. között jelentős piaci erővel való visszaélést valósított meg azáltal, hogy az utólagos árkedvezmény támogatást (a továbbiakban: UÁT) díjként alkalmazva azt a beszállítói számára egyoldalúan felszámította. A jogsértés következményeképpen az alperes 1.061.300.000 forint bírság megfizetésére és arra kötelezte a felperest, hogy szüntesse meg az utólagos árkedvezmény támogatás alkalmazását a „non-food” beszállítóival kötött szerződéseiben. A határozat indokolása szerint az UÁT olyan, az egyes beszállítókra egyedileg, százalékos mértékben meghatározott díj, amelynek mértéke nem függ a későbbi értékesítés volumenétől, az végig az egyedileg meghatározott százalékos mértéken marad. Alperes álláspontja az volt, hogy a jogi értékelés szempontjából közömbös, hogy a felperes azt nem díjként tüntette fel. Megállapította, hogy a felperes a „non-food” beszállítóinak mintegy e UÁT-t fizetett a felperesnek a vizsgált időszakban, és annak ténye számos beszállító esetében ténylegesen nem képezett tárgyalási alapot, pusztán annak százalékos mértékéről egyeztettek a tárgyalások során. Megállapította azt is, hogy a felperes „non-food” beszállítóinak több mint %-a nem rendelkezik számottevő alkuerővel. Az alperes határozatában hivatkozott a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény (a továbbiakban: Kertv.) 2.§ 7. pontjára, 7.§ (1) bekezdésére, valamint (2) bekezdés e) és f) pontjaira. Kifejtette, hogy a jogszabály megköveteli, miszerint a beszállítónak nyújtott szolgáltatások mögött valós tartalom húzódjon meg. Rögzítette, hogy maga a felperes sem állította, miszerint az általa alkalmazott UÁT mögött valamely szolgáltatás állna. A jogsértés megállapítását követően az alperes a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 78.§-a alapján döntött a jogkövetkezményekről.

A kereseti kérelem és az alperesi ellenkérelem

- [2] A felperes keresetében elsődlegesen a határozat hatályon kívül helyezését, másodlagosan a határozat megváltoztatását és annak megállapítását kérte, hogy a jogsértés nem valósult meg, az elévült, harmadlagosan kérte a jogkövetkezmények megváltoztatását, a bírság törlését vagy a bírság összegének jelentős csökkentését.
- [3] Az alperes fenntartva határozatának indokolásában foglaltakat, a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Ítéletnek indokolása szerint a Kertv. 7.§ (3) bekezdése alapján megállapítható, hogy a felperes esetében jelentős piaci erő áll fenn a beszállítókkal szemben, tekintettel arra, hogy a felperes előző évi konszolidált nettó árbevétele milliárd forint. Az elsőfokú bíróság szerint az alperes helytállóan állapította meg, hogy a jogalkotó nem kívánta egyes termékekre, termékcsoportokra lebontani az árbevétel

Kfv.II.37.544/2017/10.

meghatározását, a felperes beszállítóinak több mint a fele millió forint alatti nettó árbevételre ér el, köztük a piaci erő különbsége jelentős, a „non-food” termékek beszállítóinak több mint %-a nem rendelkezett számottevő alkuperével. Utalva a Kertv. 7.§ (4) bekezdésére kifejtette, hogy a felperes piaci pozíciója önmagában is megalapozza a jelentős piaci erő megállapíthatóságát. Az elsőfokú bíróság a Tpv. 67.§ (4) bekezdésére hivatkozva állapította meg, hogy maga a felperes nyilatkozta, miszerint 1998. óta alkalmazza az UÁT-t, így a folyamatos alkalmazás megvalósul, függetlenül attól, hogy korábban azt év végi bónusznak, fixbónusznak, illetve forgalom utáni mennyiségi kedvezménynek nevezte. Az UÁT értékelése körében az elsőfokú bíróság hivatkozott a Kertv. 7.§ (1) bekezdésére, valamint 7.§ (2) bekezdés e) pontjára. A Kertv. 7.§ (2) bekezdés f) pontja alapján kifejtette, hogy visszaélésnek minősül a díjak egyoldalú felszámítása a beszállítóknak. A beszerzett adatokból megállapította, hogy az alperes helytállóan jutott arra a következtetésre, miszerint az esetek túlnyomó többségében a beszállítóknak nem volt érdemi alkuperációja, a jogsértéssel érintettek körének nagysága pedig legfeljebb a jogkövetkezmények meghatározásánál értékelhető. Hangsúlyozta, hogy a felperes által alkalmazott feltételrendszerhez semmiféle plusz erőfeszítés vagy szolgáltatás nem kötődött, a másik szerződő félnek arra ráhatása nem volt, ugyanakkor a felperes számára nem fogalmazott meg olyan kötelezettségeket, amelyek indokolták volna az UÁT-ból származó anyagi haszon elérését. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az UÁT akár a %-os mértéket is elérhette, a beszállítóknak mintegy része a vizsgált időszakban fizetett UÁT-t. Rögzítette, hogy az érintettek körének nagysága szintén csak a jogkövetkezmény körében értékelendő körülmény. Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a felperes sem a közigazgatási eljárás, sem a per során nem bizonyította, hogy az UÁT-ból származó haszná bármely hányada átkerült volna a fogyasztókhoz, ezért a feltárt tényállásból azt a következtetést vontta le, hogy megkérdőjelezhető, miszerint az ilyen kontraktusok esetében nélkülözhetetlen szabad, önkéntes és befolyásmentes konszenzus megvalósult volna. Az elsőfokú bíróság foglalkozott a „SPAR-ügy” (Kúria Kfv.III.37.392/2015/5. számú ítélete) és a jelen ügy összefüggéseivel. Megállapította, hogy az eltérő tényállás ellenére a kúriai ítélet olyan általános megállapításokat tett, amely bizonyos mértékben alátámasztja az analógia alkalmazását. Az elsőfokú bíróság lefolytatta az alperes határozatának és az uniós jog egymáshoz való viszonyának értékelését. Hangsúlyozta, hogy az UÁT jogellenes voltának megállapítása nem korlátozza a felperes által hivatkozott uniós jogok – úgy mint az áruk szabad mozgása vagy a letelepedés szabadsága elvének – érvényesülését. Semmiféle közgazdasági piaci alapelv, törvényszerűség vagy konkrét jogszabály nem támasztja alá azon felperesi vélelmet, hogy az UÁT kikötése nélkül a magyarországi letelepedés korlátozva lenne, illetve nem eredményezi a magyarországi termékforgalom elnehezülését vagy korlátozását. A jogkövetkezmények körében az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a hivatkozott jogszabályok alapján döntött a jogkövetkezményekről, értékelte az eset súlyosbító és enyhítő körülményeit, figyelembe vette az 1/2012. Közleményben (a továbbiakban: Bírságközlemény) foglaltakat.

A másodfokú ítélet

- [5] A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával az alperesi határozat hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését, másodlagosan a versenyfelügyeleti bíróság eltörlését vagy jelentős mértékű csökkentését kérte.
- [6] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helyben hagyását kérte.
- [7] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és az alperes határozatának hatályon kívül helyezése mellett az alperest új eljárásra kötelezte. Ítéletének indokolásában előjáróban

Kfv.II.37.544/2017/10.

megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helyesen hívta fel a Kertv. 7.§ (3) bekezdésében foglaltakat, amely 2012. augusztus 1. hatályú módosításával pontosította a beszállító és a kereskedő fogalmát, beiktatva a Kertv. 7.§ (6) bekezdését, amely azt mondta ki, hogy a Kertv. 7.§ rendelkezései nem alkalmazhatók a mezőgazdasági és élelmiszer-ipari termékek vonatkozásában a beszállítókkal szemben alkalmazott tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmáról szóló 2009. évi XCV. törvény hatálya alá tartozó esetekben. A másodfokú bíróság kimondta, hogy a felperes nem vitatta, miszerint éves nettó árbevétele a 100 milliárd forintot meghaladta, ezért esetében mind az alperes, mind az elsőfokú bíróság a Kertv. 7.§ (3) bekezdése alapján jogszerűen azonosította a jelentős piaci erőt. Az elévülésre vonatkozó ítéleti érvelés körében megállapította, hogy az alperes által jogsértőnek minősített magatartást, valamint annak folyamatát értékelve helyes az a következtetés, hogy az elévülés szempontjából értékelhető magatartás az UÁT beszállítói elfogadásával kezdődik, és legkésőbb az adott szerződés megszűnésével fejeződik be. A határozat 55. pontja szerint a felperes maga adta elő az eljárás során, hogy a szállítókkal az éves megállapodásokat hogyan kötötte meg. Ennek megfelelően az UÁT-kikötés beszállítói befogadása, majd az UÁT érvényesítése konkrét szerződésekhez köthetően, de általában egymást átfedő időszakokban történt. Mivel a perben nem volt feltárható olyan időpont, amelyre nézve az elévülés megszakadását a Tpv. 76.§ (4) bekezdése alapján meg lehetett volna állapítani, ezért a másodfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az elévülés szabálya nem sérült.

- [8] Rögzítette, hogy mivel a Kertv. a díj, valamint a szolgáltatás fogalmát nem definiálta, ezért arra a közbeszédben elfogadott tartalma az irányadó. A díj köznapi értelemben pedig a szolgáltatás, teljesítmény ellentételezése, vagy valaminek az igénybevételért fizetett pénzösszeg. A Törvényszék szerint a beszállítói listára vagy az árukészletbe kerülés biztosítása is szolgáltatás, függetlenül attól, hogy a beszállítók és a felperes állították, az alperes pedig megállapította, hogy az UÁT mögött nincs szolgáltatás.
- [9] A másodfokú bíróság szerint a jelentős piaci erő elérése nem tiltott, s az sem korlátozott, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező szerződési akaratát érvényesítse, számára csak a visszaélés a tilalmazott. Evidenciaként kezelte a másodfokú bíróság, hogy pusztán azon az alapon, hogy a beszállító nem rendelkezik jelentős piaci erővel, nincs és nem is lehet alanyi joga arra, hogy az általa megszabott áron történő szerződéskötést kikényszerítse. Jogszabályi előírás nélkül azonban arra sem tarthat igényt, hogy a vevő ugyanolyan árképzési feltételeket alkalmaz az esetében, mint más eladóknál. A másodfokú bíróság szerint abból a körülményből, hogy a szerződő felek a tárgyalások során a beszállító által remélt ártól eltértek, nem lehet jogsértésre következtetni.
- [10] A Törvényszék – tévesen az elsőfokú döntésre utalva – az UÁT-t árengedménynek tekintette és nem találta jogsértőnek azt sem, hogy a felperes azt árengedményként nem továbbította a fogyasztóhoz. Megállapította, hogy az UÁT-tal kialakított ár nem eredményez a jog által tilalmazott feltűnő értékaránytalanságot, illetve az ár kialakításának módja nem valósít meg további tilalmazott törvényi tényállást, ezért ez okból az UÁT-t, mint árengedményt jogsértőnek minősíteni nem lehet. Az alperesi és az elsőfokú bírói vélekedéssel ellentétben a másodfokú bíróság álláspontja az volt, hogy az árengedmény nemcsak a többletértékesítés, vagy kiemelkedő forgalmazási teljesítmény ellenében vagy vásárlói kedvezmény adás feltételével kérhető, tekintettel arra, hogy ilyen jogszabályi előírás nincs. Az árengedmény UÁT formájában történő beépítése a tárgyalási folyamaton keresztül történt, és valamilyen konszenzuson alapult. A Törvényszék álláspontja szerint az alperes nem bizonyította, hogy az UÁT nem jogszerű árengedmény, hanem olyan díj, amelyet a felperes a beszállítói listára, vagy az árukészletbe való bekerülésért egyoldalúan kötött ki. A másodfokú bíróság az alperes által szolgáltatott bizonyítékok alapján kétséget kizáróan nem tudta megállapítani, hogy az

Kfv.II.37.544/2017/10.

UÁT az egyes szerződésekbe jogszerűen kialakított árengedmény, illetve hogy annak kikötése a Kertv. 7.§ (2) bekezdése f) pontjába ütközött. Miután a a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 50.§ (1) bekezdése szerint ennek megállapítása alperesi feladat lett volna, megállapította, hogy az alperes feladatának nem tett eleget, határozata ez okból megalapozatlan és jogsértő.

- [11] Az új eljárásra adott iránymutatásban a másodfokú bíróság kifejtette, hogy az UÁT szerepét és tartalmát tisztázni kell az érintett szerződések beszerzésével, valamint a szerződések előkészítésében és aláírásában részt vevő személyek szükség esetén tanúkénti meghallgatásával. Az alperesnek az új eljárásban azt kell vizsgálnia, hogy az adott szerződések megkötése során a beszállítók azért kényszerültek a felperes által kívánt UÁT elfogadására, mert a felperes az adott termékek tekintetében megkerülhetetlen szerződéses partnerük volt, illetve a szerződés megkötésének elmaradása a piacra jutásukat az adott régióban vagy országosan befolyásolta.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [12] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a jogszabályoknak megfelelő, a felperes keresetét elutasító döntés meghozatalát, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 3.§ (3) bekezdését, 164.§ (1) és (2) bekezdéseit, 206.§-át, 253.§ (2) bekezdését, 336/A.§-át, továbbá a Ket. 50.§ (1) és (6) bekezdéseit, valamint a Kertv. 7.§ (2) bekezdés f) pontját. Kifejtette, hogy a másodfokú bíróság a Kertv. 7.§ (2) bekezdésének f) pontját kirívóan okszerűtlenül értelmezte, mellyel szemben a jogszabály logikájából az fakad, hogy éppen azokat a helyzeteket hivatott hatósági értékelési körbe vonni, amelyekben egy erősebb vállalkozás azért tesz meg valamit egy nála gyengébb alkupozícióban lévő vállalkozással, mert ezt súlya, befolyása önmagában lehetővé teszi. Az alperes utalt arra, hogy bár a Kertv. a díj definiálásával adós maradt, ugyanakkor a jogszabály szövegéből kiolvasható, hogy azt olyan tartalmú fogalomként kívánta a jogalkalmazó számára meghatározni, amely mindenkoron a jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozás felé beszállítók által teljesítendő pénzbeni szolgáltatás. A másodfokú ítélet belső ellentmondásosságát jól mutatja, hogy a díj kifejezés nem egyszerűen bármely pénzügyi ellentételezést jelent, hanem csak olyasmit, amit valaminek az ellenszolgáltatásaként kell fizetni. Rámutatott ugyanakkor arra, hogy a másodfokú bíróság az ítéletét valójában nem erre az okfejtésre alapítja, hanem arra, hogy nem találta bizonyítottnak, hogy az UÁT felszámítására egyoldalúan került sor. Az alperes nyomatékosan hivatkozott a versenyfelügyeleti eljárást követő kúriai ítéletre (Kfv.III.37.392/2015/5.), amely éppen az egyoldalúság lényegét kidomborító értelmezés mellett állt ki. Sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság olyan kifogás mentén helyezte hatályon kívül az alperesi határozatot, amely kifogás a felperes részéről nem került feltárásra, s amelyet a keresetlevél nem tartalmazott. A Törvényszéknek nem az volt a feladata, hogy önmagában álló jogi értékelését adja a felperes magatartásának, hanem azt kellett volna eldöntenie, hogy a versenyfelügyeleti eljárás bizonyítékai alapján az alperesi hatósági értékelés kiállja-e a jogszerűség próbáját. A Törvényszék ítéletének indokolása nemcsak expressis verbis rögzíti, hogy hivatalból végezte el az értékelést, de továbbmegy, és kategorikusan kizárja értékelése köréből a felperes, a beszállítók és az alperes azon nyilatkozatát, következtetését, hogy az UÁT mögött nincs egyéb, külön megjelölhető érdemi szolgáltatás.
- [13] Az alperes álláspontja szerint a jogerős ítélet azon okból is ellentmondásos, hogy a megismételt eljárásban tanú meghallgatásokat kellene lefolytatnia, holott nem látható, hogy

Kfv.II.37.544/2017/10.

egyáltalán bármilyen bizonyító erővel rendelkező bizonyíték kinyerhető-e ebből az eljárási cselekményből. Sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság nem tájékoztatta a feleket, hogy a bizonyítási teher megfordult, azt az alperesre terhelte a másodfokú bíróság, amellyel a Pp. 3.§ (3) bekezdését, a 164.§ (1) és (2) bekezdését és a 336/A.§-ának rendelkezését sértette meg. Az alperes szerint a másodfokú bíróság abból a téves feltételezésből indult ki hivatalból történt eljárása során, miszerint az UÁT a beszállítók és a felperes között a beszállító termékének a bekerülési árat érintő árengedmény volt. Ezzel szemben a közigazgatási eljárás és a per során sem merült fel arra nézve bizonyíték, hogy a felperessel szemben bármelyik beszállítója is a szerződéses szabadság kényszere alatt arra hivatkozott volna, hogy nem adhatta annyiért az áruját, amennyiért akarta. Az alperes sérelmezte a másodfokú ítélet azon megállapítását, hogy nem valósít meg további tilalmazott törvényi tényállást a felperes gyakorlata. Megjegyezte, hogy határozatából nyilvánvaló, hogy a felperes nem csatolt az eljárás során arra vonatkozó bizonyítékot, hogy az általa dokumentált tárgyalási folyamatok alkalmával valódi alkufolyamat zajlott volna az UÁT tekintetében. Hangsúlyozta, hogy a másodfokú bíróság a bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül értékelte, hiszen éppen a díj felszámításának egyoldalúsága nyert bizonyítást, szemben a másodfokú ítélet megállapításaival. Hivatkozott a határozat 170. pontjára, amely megállapította, hogy a beszállítók több, mint a fele nem volt alkupozícióban. Az alperes hivatkozott határozata 183. pontjára, amelynél vizsgálta, hogy azok a beszállítók, akik valamely szolgáltatás ellentételezéseként azonosították az UÁT-t, azok valójában a listára kerülés, valamint a listán tartást tekintették szolgáltatásnak, amely azonban a kereskedő alaptevékenysége, s amelyért nem számíthat fel díjat. Álláspontja szerint a bizonyítás célja és tartalma jogszabálysértően került megállapításra, sérelmezte, hogy a másodfokú ítélet potenciálisan megisméltendő új versenyfelügyeleti eljárásra adott utasítása értelmezhetetlen, mivel az alperes a tényállást eljárása során tisztázta. Határozata 152-188. pontjaiban nyomon követhető a bizonyíték értékelése, a releváns tények megállapítása. Így követhetetlen, hogy milyen további beszállítói nyilatkozatot kell beszereznie a megisméltelt eljárásban az alperesnek. Azt különösen sérelmezte, hogy a másodfokú ítélet azt tartalmazza, hogy „egy kétséget kizáró bizonyításnak eszköze többségi, de kisebbségi vélemény nem lehet”.

- [14] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Kifogásolta, hogy az alperes érvelésének visszatérő fordulata a SPAR-ügyre történő utalás, amely azonban jelen ügy megítélése szempontjából relevanciával nem bír, mivel az érintettek köre és száma szignifikánsan eltér a perbeli esetben érintettek körétől és a felperesi gyakorlattól. Álláspontja szerint az alperesi felülvizsgálati kérelem számtalan iratellenes megállapítást tartalmaz, köztük azt, hogy a felperes nem hivatkozott a Kertv. 7.§ (2) bekezdés f) pontjának értelmezése körében olyan szemantikai érvelésre, mint amely végül a jogerős ítélet kiindulási pontját jelentette. Ezzel szemben utalt keresetlevele 2.3. fejezetének d) pontjára, amely kizárólagosan azzal foglalkozik, hogy az UÁT miért nem tartozik a fenti jogszabályhely hatálya alá. Idézte keresetlevele 62. pontját is, amelyből kitűnik, hogy kifejezetten a nyelvtani értelmezés mentén is támadta az alperes határozatát. Álláspontja szerint éppen azért, mert a Kertv. nem határozza meg a díj fogalmát, kellett a Fővárosi Törvényszéknek a normatív módon nem definiált fogalmat vizsgálnia. Az UÁT jellegének és tartalmának meghatározása a Kertv. fenti szakaszával történő összevetése azért vált szükségessé, mert az UÁT szerepét és tartalmát a Kertv. szabályai szerint kell megítélni, amelyből egyébként az alperesi hatóság határozatának 173. pontjában foglaltakkal egyező következtetésre jutott, azaz hogy a Kertv. a díj fogalmát nem szabályozza. Megállapította továbbá, hogy a díj valamely szolgáltatásért fizetett pénzüsszeg és hogy a beszállítói listára vagy árukészletbe kerülés biztosítása is szolgáltatás. Meghatározónak tartotta, hogy a felperes

Kfv.II.37.544/2017/10.

beszállítóinak többsége akként nyilatkozott, hogy az UÁT az ármeghatározás része, nem pedig a készletbe való bekerülés, bent maradás, mint szolgáltatás ellenértéke, díja. Egyetértett a másodfokú bírósággal, hogy a bizonyítást az adatok összességéből logikai úton levonható, vitatható következtetés nem pótolja. Az alperes bár a felperes jelentős piaci erejével és e képességével magyarázza, hogy a szállítók az UÁT-t kénytelenek voltak fizetni, ugyanakkor azt nem vizsgálta, hogy a felperes ezzel a képességével, nevezetesen piaci erejével visszaélt. A másodfokú bíróság éppen ezért rendelkezett úgy, hogy a vitatható logikai következtetések helyett az alperesnek megfelelő bizonyítást kell lefolytatnia. Mindezt az alperes felülvizsgálati kérelmében nem tudta cáfolni. Álláspontja szerint téves az alperesnek a bizonyítási teher megfordulására vonatkozó fejtegetése, a másodfokú bíróság nem vitatta az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, hanem csak azt rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság az alperes által szolgáltatott bizonyítékok alapján kétséget kizáróan nem tudta azt megállapítani, hogy az UÁT egyes szerződésekben jogszerűen kialakított árendemény, de azt sem, hogy a kikötés a Kertv. 7.§ (2) bekezdés f) pontjába ütközött.

- [15] Összegezve a felperes úgy tartotta, hogy az alperesi hatóság II/3. pontja alatti érveivel nem támasztotta alá, hogy a Fővárosi Törvényszék jogerős ítélete sértené az alperes által felhívott Pp. szabályait. A felperes utalt az alperes felülvizsgálati kérelme II/4. pontjára, amelyben az alperes arról értekezik, hogy a másodfokú bíróság az UÁT jellegét tévesen értelmezte. Ezzel szemben a felperes szerint a másodfokon eljáró bíróság a rendelkezésre álló bizonyíték, szállítói nyilatkozatok okszerű mérlegelését követően jutott arra a következtetésre, hogy az UÁT nem díj, hanem árendemény volt. Iratellenesen tartotta a felperes azt az alperesi hivatkozást, hogy a másodfokú bíróság a felperes helyett érvel az UÁT kedvező tulajdonságai mellett, holott ezeket az érveket a felperes már magában a közigazgatási eljárásban felhozta, amire bizonyíték a határozat 109. pontja. A kereseti kérelem 28. és az alperesi határozat 97. pontjára hivatkozva előadta, hogy az UÁT a felperesi árrés egyik, de nem kizárólagos elemeként szállító és a felperes közötti ártárgyalások révén kialakított szállítói ármeghatározás (árendemény) része volt. A felperes szerint nincs olyan következetes bírói gyakorlat, amelynek hiányára az alperes beadványa 43. pontjában utalt, amely a Fővárosi Törvényszék Pp. 206.§ (1) bekezdésén alapuló szabad mérlegelését az UÁT-t, illetve az díj Kertv. szerinti fogalmának tartalmi meghatározásában és összevetésében bármiben is korlátozta volna, különösen azért nem, mert a Kertv. a díj fogalmát nem határozza meg. Az alperesi felülvizsgálati kérelem II/6. pontjára tett észrevételeiben a felperes kifejtette, hogy nincs arra értelmezhető alperesi érv, hogy a Törvényszék mennyiben és pontosan melyik részében hagyta figyelmen kívül az elsőfokú ítélet rendelkezéseit. A felülvizsgálati kérelem II/6. pontjában foglaltakból kitűnik, hogy egyik érv sem alkalmas arra, hogy a jogerős ítéletet a Kúria jelen eljárásban jogszabálysértőnek minősítse, különösen nem alkalmas az alperesi hatóság a Pp., mint generál klauzuláinak megsértésére való hivatkozása.
- [16] Az alperes összefoglaló nyilatkozatában, a felperes erre adott válasziratában – fenntartva korábbi érveit – lényegében a perben már több alkalommal kifejtett álláspontjának lényegét rögzítette.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [17] Az alperes felülvizsgálati kérelme alapos.
- [18] A Kúria álláspontja szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által helyesen megállapított tényállásból téves következtetésre jutott a közigazgatási határozat jogszerűségével kapcsolatban, és a felülvizsgálati kérelemben vitatott körben az elsőfokú ítélet jogszerűségét is tévesen ítélte meg, ezért döntésével és indokaival a felülvizsgálati

Kfv.II.37.544/2017/10.

bíróság nem ért egyet.

- [19] A Kúria előjáróban megállapította, hogy a Törvényszék az elsőfokú bírósággal egyetértett abban, hogy a Kertv. 7.§ (3) bekezdése korlátozás nélkül, nemcsak a non-food termékek tekintetében irányadó rendelkezés, ezért kimondta, hogy a felperes jelentős piaci erővel rendelkezik. Ugyancsak megegyezik a jogerős és az elsőfokú ítélet abban, hogy a Tptv. 67.§ (4) bekezdése szerinti elévülés nem következett be, mert ahogy maga a felperes is elismerte 1998. óta – eltérő megnevezéssel – alkalmazza az UÁT-t, így a jogsértés folyamatossága a határidő elteltét megakadályozza. Ennélfogva ezen megállapításokat a Kúria tényként fogadta el, e kérdések felülvizsgálatára nem kerülhetett sor.
- [20] A Kúriának – a felülvizsgálati kérelemben foglaltakra tekintettel is – a Kertv. alábbi rendelkezését értelmeznie, annak alkalmazhatóságát kellett vizsgálnia.
A Kertv 7.§ (1) bekezdése szerint a beszállítóval szemben a jelentős piaci erővel visszaélni tilos, míg a Kertv. 7.§ (2) bekezdés f) pontja visszaélésnek minősíti a különféle – különösen a kereskedő beszállítóinak listájára vagy az árukészletébe való bekerülésért, más, a beszállító által nem igényelt szolgáltatásért fizetendő – díjak egyoldalú felszámítását, azaz olyan egyoldalú díjkifizetések kikényszerítését, amelyek mögött semmilyen kereskedői erőfeszítés nem áll. A Kúria releváns tényként értékelte, hogy a beszállítók és a felperes az eljárás során állították, hogy az UÁT mögött nincs szolgáltatás, melyet az alperes elfogadott és helyesen tényként rögzített határozatában. Ennek okán tévedett a Törvényszék, mikor a Kertv. 7.§ (2) bekezdés f) pontja értelmezése során és a felek egyező nyilatkozata ellenére arra a következtetésre jutott, hogy a Kertv. hatálya alatt a díjjal szemben szolgáltatásnak, teljesítménynek kell állnia. Épp a Kertv. 7.§ (2) bekezdés f) pontja minősíti visszaélésnek azon kereskedői magatartást, amikor díj felszámítására valós kereskedői ellenszolgáltatás nélkül kerül sor. E tényállástól lényegileg nem különbözik az, ha a látszatszolgáltatást (polcra, árukészletbe vagy beszállítói listára kerülést) állítja a kereskedő a felszámított díjjal szembe.
- [21] A hatóság által beszerzett bizonyítékok alapján releváns tényként kezelte a Kúria, hogy a beszállítóknak nem volt érdemi alkupozíciója az UÁT kikötés kapcsán, kizárólag az volt alku tárgya, hogy annak mértéke mekkora legyen. E körben volt meghatározó jelentősége a felperes jelentős piaci erejének, mely a tárgyalások során domináns szerepet biztosított számára, továbbá annak, hogy – bár ez felperes terhére esett – a felperes nem bizonyította a konszenzus létrejöttét, mivel a tárgyalásokról írásbeli dokumentum nem állt rendelkezésére, illetve ilyet a hatósági eljárásban és a perben nem csatolt. A felperes részéről annak bizonyítása is elmaradt, hogy nem volt a felperesi elvárás általános és egységes, bárki mentesülhetett az UÁT alól, ha akart. A Kúria álláspontja szerint attól, hogy felperes nem egységesen és nem mindenkivel szemben, illetve eltérő mértékben alkalmazott UÁT-t, még nem jelenti azt, hogy azt ne lehetne egyoldalúan és ellenszolgáltatás nélkül felszámított díjnak minősíteni, amelyet a felperes jelentős piaci erejüként mindazon beszállítóval alkalmazott, akinél ez felmerült és amely a Kertv. 7.§ (2) bekezdés f) pontja szerint tilos.
- [22] A Kúria álláspontja szerint, ha csak egy beszállító esetében nyert volna igazolást a visszaélés, az is jogsértés megállapítását tette volna indokolttá, így téves a többségi és kisebbségi véleményen alapuló törvényszéki érvelés. Az, hogy a beszállítók kisebb része állította azt, hogy a polcra kerülésért, a beszállítói listában maradásért került kifizetésre ez a díj, nem a jogsértés megállapíthatóságát vonja kétségbe, hanem a jogsértés terjedelmét, ezáltal súlyát befolyásoló körülmény, melyet a bíróság összegének megállapításánál lehet figyelembe venni.
- [23] Megjegyzi a Kúria, hogy a beszállítói nyilatkozatok értékelésekor azt sem lehetett figyelmen kívül hagyni, hogy a beszállítók tényre nyilatkoztak, a felperesi magatartás jogi minősítésére nem volt felhatalmazásuk, így a beszállítói nyilatkozatok e körben nem tekinthetők elfogadhatónak. Releváns tény, melyet a felperes sem vitatott, hogy a beszállítók része a

Kfv.II.37.544/2017/10.

vizsgált időszakban fizetett UÁT-t.

- [24] A Törvényszék tévesen jutott arra a következtetésre, hogy az UÁT nem díj, hanem árengedmény volt, holott mind a közigazgatási eljárásban, mind a perben elmaradt erre nézve a felperesi bizonyítás. A felperes ugyanis csak állította, de nem igazolta azt – holott erre ő lett volna köteles –, hogy az UÁT árengedményként eljutott a fogyasztókhoz, így valóban szerepet játszott az árkialakítás, árképzés során. E bizonyítás nélkül az UÁT megalapozottan nem tekinthető az árképzésben szerepet játszó tényezőnek.
- [25] A Kúria megállapította, hogy a másodfokú bíróság ítélete önellentmondásos, mert egyfelől eldöntötte, hogy az UÁT nem díj, hanem az árképzés része, majd lényegében a tényállás tisztázása, illetve a bizonyítás hiánya miatt helyezte hatályon kívül az alperesi határozatot. Utóbbi kérdéskörre nézve a Kúria egyetért az alperessel abban, hogy a másodfokú bíróság a bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül értékelte. Az alperes nem vitatta, hogy a felperesnek az megkeresett beszállítója közül beszállító kategorikusan állította, hogy az UÁT a készletbe történő bekerülés feltétele, amit beszállító nyilatkozata nem erősített meg. Épp ezért vizsgálta az alperes a szerződésmintákat, az UÁT-t fizető beszállítók listáját, az UÁT mértékét és a felperes ügyfélnyilatkozatát, valamint a benyújtott véleményeltéréseket, amelyekről megállapítható, hogy kellő mennyiségű és minőségű adat állt rendelkezésre ahhoz, hogy az alperes a tényállást alátámassza. A beszerzett bizonyítékokat egyenként és egymással összefüggésében értékelte a Ket. 50.§ (6) bekezdése alapján, és okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy a felperesi magatartás a Kertv. előírásaiba ütközött. Tévedett a másodfokú bíróság, amikor a felperesi bizonyítást értékelve csak a mennyiségi oldalról vizsgálta a bizonyítékokat, azok közül kiragadva a tagadó beszállítói nyilatkozatokat, holott azok nem önmagukban képezték az alperesi bizonyítékokat. Az alperesi bizonyítékok alapján kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a felperes alkalmazott UÁT-t, amely mögött ellenszolgáltatás nem állt. Az UÁT alkalmazása nem volt az alkufolyamat tárgya, csak a mértéke, amely eltérő volt. A felperes nem bizonyította, hogy az árkialakításban az UÁT bármilyen szerepet játszott volna. Ennélfogva nem helytálló a bizonyítás hiányosságának megállapítása, de az UÁT árkedvezményként való azonosítása sem.
- [26] A másodfokú bíróság a téves jogértelmezése és bizonyítékok okszerűtlenül értékelése folytán hozott ítéletében – eltérő jogi álláspontja okán – nem döntött a felperesi fellebbezés egyes pontjairól. Így a felperes sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a felperes keresetében előadott azon érveit, amelyekben az EUMSZ 34., 49., 56., 101-102. cikkei megsértésére hivatkozott, állítva, hogy az alperes jogértelmezése folytán elvárt gyakorlat az Európai Unió jogával ellentétes módon korlátozza a felek szerződési szabadságát. A másodfokú bíróság nem döntött továbbá arról a felperesi állításról sem, hogy hibás az antitröszt bírságközlemény alkalmazása, a bírság alkalmazása során valóban sérült-e a Tpv. 78.§ (1) és (3) bekezdése, továbbá a Pp. 339/B.§-a. Ezért a másodfokú bíróságnak a megismételt eljárásban – az alperesi határozat jogszerűsége vonatkozásában tett jelen ítéleti megállapításokat tényként kezelve – e két kérdésben kell vizsgálnia az elsőfokú ítéletet, és állást foglalnia az ítélet jogszerűségéről. Ezt követően lesz a másodfokú bíróság abban a helyzetben, hogy a pert minden felmerült kérdés tekintetében lezárja.
- [27] Tekintettel arra, hogy a Kúria a Kertv. 7.§ (2) bekezdés f) pontját érintő jogvita tekintetében az elsőfokú bírósággal értett egyet, de a fellebbezés alapján a jogalaphoz és a szankcióalkalmazáshoz kapcsolódó további vitás kérdések várnak megválaszolásra, a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és a másodfokú bíróságot – a fentiekben körülírtak szerint – új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

Kfv.II.37.544/2017/10.

Záró rész

- [28] A Kúria a Pp. 275.§ (5) bekezdése alkalmazásával csak a felperest és az alperest megillető, a felülvizsgálati eljárásban felmerült költség összegét állapította meg, annak viseléséről az új határozatot hozó bíróság dönt.

Budapest, 2018. július 4.

Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Rothermel Erika s.k. előadó bíró, Dr. Márton Gizella s.k. bíró